

26-июнь- Халқаро гиёхвандликка қарши курашиш куни

ХОЗИРДА ИНСОНİЯТ БОШИГА ТУРЛI БАЛОЛАРНИ СОЛИБ, ОИЛАЛАРНИ ВА ЖАМИЯТНИ ТАНАЗЗУЛГА ОЛИБ БОРДИГАН ИЛЛАТЛАРДАН БИРИ ГИЁХВАНДЛИКДИР. ГИЁХВАНДЛИК ОҚИБАТИДА МИНГЛАБ НОРАСИДА ГҮДАКЛАР МАЙИБ- МАЖРУХ ТУФИЛМОҚДА, ОИЛАЛАРДА АЖРАШИШЛАР КҮПАЙМОҚДА ВА ДУНЁДА МИЛЛИОНЛАБ ОДАМЛАР ҲАЁТДАН БЕВАҚТ КЎЗ ЮММОҚДА. Энг афсусланарли жиҳати шундаки, бу жирканч балога мубтало бўлган кимсаларнинг тузалиши жуда ҳам қийиндир. Ёки ўз тенгқурларидан эрта қарийди, ҳаётдан эрта кўз юмади. Одатда, наркотик моддаларнинг салбий таъсири турли аъзоларнинг шикастланиши, ҳаёт учун муҳим функционал тизимларнинг издан чиқиши, хасталикнинг психик ва физиологик аломатлари ривожида кўринади. Наркотик модда истеъмол қилаётган шахс аста-секин психик жараёнлар фаоллигини оширувчи воситаларсиз хиссий идрок этиш лаёқатини йўқотади. Ачинарлиси, ҳаёт лаззатини гиёхванд моддаларсиз тасаввур эта олмай қолади. Бу эса гиёхвандликка чалинган шахсларни жиноят кўchasига бошлайди. Гиёхванд модда инсон организмига киргач, ичакларга сўрилиб, қориндаги қон айланиш йўли билан жигарга етиб боради. Натижада жигар ҳужайралари таъсиrlаниб, цирроз касаллигини келтириб чиқаради. Жигар кичрайиб, қотиб қолгач, фаолияти сусаяди. Унинг ҳужайралари атрофида ёғлар чўкиб қолади. Гиёхванд моддаларнинг оқсиллари халақит бергани учун йиғилиб қолган заарли моддалар қон айланиши билан марказий асаб тизимиға қадар етиб боради. Асаб ҳужайралари ишдан чиқиб, яроқсиз ҳолатга келгач, беморнинг кўриш, эшитиш, ҳид билиш, фикр юритиш, иссиқ-совукни, қаттиқ-юмшоқни, ширин-аччиқни сезиш қобилияти йўқолади. Кашанда асабларини бир оз бўлса ҳам тинчлантириш мақсадида гиёхванд моддаларини истеъмол қилишга мажбур бўлади. Ухлай олмаслик, сустлик, иштаҳасизлик, ғамгинлик, кўзнинг ёшланиши, титрок, увишиш, томирларнинг бўртиб чиқиши, юрак ўйнаши, кўнгил айниши, қайт қилиш каби хасталикларга мубтало бўлади. Шу сабабли, маҳаллалар, мактаблар бошқа ўкув юртлари билан ҳамкорликда балоғат ёшидаги ўсмирлар билан ўтказиладиган мулоқотларнинг аҳамияти катта. Чунки илмий изланишларга кўра, наркотиклар билан ilk маротаба танишиш одатда 15-17 ёшлилар орасида бошланар экан. Ўсмирлик даврида инсон гормонал жиҳатдан жуда тез ривожланади. Бу даврдаги ёшларнинг психо-физиологик ҳолати динамик жиҳатдан ниҳоятда жўшқин ўзгаришларга бой бўлади ва ўзига хос тарзда ифодаланади. Шу боис ота-оналар, ўқитувчилар ва маҳалла аҳлининг ўсмирлардаги бу ўзгариш ва аломатлардан боҳабар бўлишлари жуда муҳим.

2022-06-23 15:34:09